Բանասաց՝ Էդվարդ Գասպարյան, ծնված 1976 թվականին Մարտակերտի Ներքին Հոռաթաղ գյուղում։ Ապրել է Մարտակերտում, 2023-ից՝ Կոտայքի մարզի Նոր Գեղիում։ **Բանահավաք**՝ Անի Գասպարյան, ծնվ. 2005թ., Մարտակերտ քաղաքում։ Ապրել է Մարտակերտում, 2023-ից՝ Նոր Գեղիում։

Անուշի գերեզման¹

Անուշի գերեզմանը Մարտակերտա տենը, Քսապատա կողքեն մի տեղա իլա՛լ, վէր կոչվելիսա իլա՛լ Եղծահող, վըրդե վար քսպտեցիք ուրանց կովերնն տարալ-պահալ, Եղծահող միշտ հանգիստա իլա՛լ, ասելիսն իլա՛լ տա Անուշի գերեզմաննա՝ավելի կոնկրետ Թումանյանեն Անուշի։ Իրականում Թումանյանի «Անուշ» պոեմի պատմությունը իլա՛լ ա մեր Քսապատ գյուղում, հիբ վար պարսիկնեն հարձակվալըն, Քսապատ գյուղան մարդիկըն եկալ Լոռվա Դսեղ, պատմալըն էդ պատմությունը, Թումանյանն էլ կիրալա էդ պոեմը։ Իրականում, բայց Անուշը ինքը ուրան ծորը չի քըցում, այլ ուրան երկար մազերա ինում ու ինքը ուրան մազերավ կախա ինգում իւեխտվում։ Անուշին էլ հենց տեղըն թաղում ու ուրան գերեզմանը մինչև սօր պահպանվելիսա իլա՛լ։

ԲԱՌԱՐԱՆ

Ինում- լինում կախա ինգում-կախվում է մինչև սօր-մինչև այսօր

¹ *Բանասաց*՝ Էդվարդ Գասպարյան, ծնված 1976 թվականին Մարտակերտի Ներքին Հռռաթաղ գյուղում։ Ապրել է Մարտակերտում, 2023-ից՝ Կոտայքի մարզի Նոր Գեղիում։

Բանահավաք՝ Անի Գասպարյան, ծնվ. 2005թ., Մարտակերտ քաղաքում։ Ապրել է Մարտակերտում, 2023ից[՝] Նոր Գեղիում։

Մնդրեկան²

Պապաս մեր Արցախի հայաթափումից հետո մի օր թեմայա պացվում ու ասում ա, վէր պատմության մեջ սենց պան իլած չի, վէր Արցախը ամբողջությամբ հայաթափվե, սենց պան իլած չի։ Բայց մեհետ Պարսկաստանի Շահը, տեսնալավ արցախցու նիստն ու կացը, արցախցիներին բռնի տեղահանումը Պարսկաստան։ Մի մասը ստիպված քյամըն։ Սա էն վախտա ինում, հիբ Հայաստանը Պարսկաստանի տիրապետության տակա իլա՛լ։ Մի մասը կյամըն Հայաստան, էս մասին արդեն ասալում «Մնուշի գերեզման»-ի մասին պատմելիս, իսկ էմի մասը մտնումըն անտառներն ու պարտիզանական ջոկատ կազմում, էրգա՛ն վախտ ապրումըն անտառներում։ Իսկ շենում, վըրդեղա վէր ուրանք տուսըն եկալ՝ Քսապատում, խմելի Ճուր չի ինում, մի ջրվեժ կա։ Էդ անտառում աղբյուրըն սարքում, Ճուրը քաշում, շենը հըսցնում, իսկ ջրվեժը կոչվումա Մնդրեկան, այսինքն՝ մի տարեկան լի, մի տարեկան-մնդրեկան։ Նշեմ, վէր Մնդրեկանը գտնվում ա Քսապատա ու Մուխրթաղա մեջտեղում, Մընդըրեկանից մինչն սօր ձուրըն իլա՛լ ստանալիս Հուռաթաղը ու Քսապատը։

Հա, մի տարեկան-մնդրեկանա կոչվալ, որովհետև էդ անտառում մարդիկ մի տարիյն մնացալ, ապրալ, պայքարալ։

ԲԱՌԱՐԱՆ

մեհետ-մի անգամ Էրգան վախտ-երկար ժամանակ

² *Բանասաց*՝ Էդվարդ Գասպարյան, ծնված 1976 թվականին Մարտակերտի Ներքին Հռռաթաղ գյուղում։ Ապրել է Մարտակերտում, 2023-ից[՝] Կոտայքի մարզի Նոր Գեղիում։

Բանահավաք՝ Անի Գասպարյան, ծնվ. 2005թ., Մարտակերտ քաղաքում։ Ապրել է Մարտակերտում, 2023ից[՝] Նոր Գեղիում։